

UZASADNIENIE

Zaskarżonym wyrokiem z dnia 19 grudnia 2013 roku Sąd Rejonowy dla Łodzi – Śródmieścia w Łodzi XI Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych zasądził od pozwanego M. D. na rzecz powoda pozwanego Miejskiego Przedsiębiorstwa (...) sp. z o.o. w Ł. kwotę 3.843,89 zł tytułem odszkodowania wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 26 października 2012 roku do dnia zapłaty (pkt 1 wyroku); oddalił powództwo w pozostałej części (pkt 2); zasądził od powoda na rzecz pozwanego kwotę 66,20 zł tytułem zwrotu kosztów postępowania (pkt 3); zasądził na rzecz Skarbu Państwa – Sąd Rejonowy dla Łodzi Śródmieścia w Łodzi tytułem wydatków sądowych od powoda kwotę 888,85 zł zaś od pozwanego kwotę 992,56 zł (pkt 4 i 5).

Sąd Rejonowy wydał powyższe orzeczenie w oparciu o następujący stan faktyczny.

Pozwany jest pracownikiem powodowej spółki, zatrudnionym na stanowisku motorniczego tramwaju. Trzykrotność wynagrodzenia miesięcznego pozwanego wynosi 8.845,29 zł

(...) powoda zatrudnionych na stanowiskach związanych z kierowaniem pojazdami obowiązują zasady określone w „Instrukcji dla kierujących pojazdami komunikacji miejskiej” wprowadzonej Zarządzeniem nr 31/05 Dyrektora Generalnego (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w Ł. z dnia 4 listopada 2005 r., zmienionej Zarządzeniem nr 6/10 Dyrektora Generalnego (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w Ł. z dnia 26 kwietnia 2010 r. Motorniczych obowiązuje zasada utrzymania bezpiecznej odległości między pociągami jadącymi w tym samym kierunku. Odległość między pociągami powinna być taka, żeby przy hamowaniu awaryjnym pierwszego pociągu motorniczy drugiego pociągu stosując hamowanie robocze, nawet przy złej widoczności i trudnych warunkach drogowych, zdołał zatrzymać pociąg w odległości 10 m za stojącym pociągiem. Przy złych warunkach przyczepności odległość bezpieczna przy prędkości 10 km/h wynosi 70m. Przy odległościach między tramwajami poniżej 50 m nie wolno prowadzić wagonu z prędkością większą niż 5 km/h.

W dniu 20 października 2011 roku pozwany był w rezerwie na zajezdni (...) w Ł.. Zgodnie z poleceniem służbowym, pozwany miał przetransportować przydzielony mu wagon (...) na pętlę (...) w celu zamiany wagonów w tramwaju linii 15/9. Pozwany z wagonem (...) wyjeżdżał z zajezdni przy ul. (...) tramwajem technicznym składającym się z wagonów nr (...) i (...). Pogoda była bez opadów, z dobrą widocznością i temperaturą dodatnią. Tor, po którym poruszał się tramwaj był śliski oraz znajdowały się na nim liście. Po opuszczeniu zajezdni, około godziny 15.00 pozwany zbliżał się do wagonów tramwaju linii 15/9, stojącego na ul. (...) na przystanku wyjazdowym „Telefoniczna – działki” dla linii nr 15 w kierunku ul. (...), z prędkością ok. 10 km/h. Tramwaj linii 15/9 wyjechał z zajezdni (...) tuż przed wyjazdem z zajezdni pozwanego. Pozwany jechał za tym tramwajem w odległości ok. 20 metrów. W momencie, kiedy pozwany zauważył, że jadący przed nim tramwaj zatrzymał się na przystanku, zaczął hamować. Pozwany wobec nieskuteczności hamowania użył w celu zatrzymania pojazdu hamulca awaryjnego. Pojazd nie zatrzymał się jednak i doszło do kolizji pociągów tramwajowych z udziałem pojazdu technicznego prowadzonego przez pozwanego (wagon (...)) oraz pojazdu linii 15/9 (wagon nr (...)). Pozwany w chwili zdarzenia nie był pod wpływem alkoholu. W wyniku badania stwierdzono w wagonie (...) następujące uszkodzenia: stłuczone lampy przednie oraz potłuczona przednia szyba, uszkodzony zderzak, poszycie przodu, potłuczone lampy zespolone. W wagonie (...) następujące uszkodzenia: odkształcenie blachy zewnętrznej poszycia wagonu, odkształcenie zderzaka tylnego, odkształcenie podwieszenia sprzęgu, odkształcenie słupków konstrukcji ściany czołowej tylnej, odkształcenie szafki tylnego pomostu, odkształcenie drzwiczek i obudowy szafki, potłuczona szyba tylna oraz uszkodzone poręcze tylnego pomostu. Zakres uszkodzeń w wagonie (...) oraz w wagonie (...) był podobny, choć w gorszym stanie technicznym był wagon najechany, tj. (...). Wysokość szkody w wagonie (...) wyceniono na 1.421,50 zł., a wagonu (...) na kwotę 10.304,28 zł.

Pozwany zakwestionował wysokość wyliczonej szkody w wagonie nr (...), w związku z czym powód zrewidował kosztorys naprawy. W wyniku powtórnej analizy ustalono w dniu 28 czerwca 2012 roku wysokość szkody w wagonie

(...) na kwotę 7.944,28 zł., co również zakwestionował pozwany. Z punktu widzenia biegłego z zakresu prac blacharsko-lakierniczych, całkowity koszt naprawy wagonu nr (...) wyniósł 3.843,89 zł.

Najbardziej prawdopodobną przyczyną najechania tramwaju technicznego na tył tramwaju linii 15/9 były czynniki związane ze stanem toru polegające na jego zanieczyszczeniu liśćmi. W wyniku tego zanieczyszczenia w trakcie hamowania nastąpiła utrata przyczepności kół wagonów tramwaju technicznego (nr boczny wagonów (...) oraz (...)) powodująca wydłużenie drogi hamowania. Przyczyną kolizji nie było zwarcie instalacji elektrycznej tramwaju. Zablokowane hamulce i związany z tym brak możliwości uruchomienia tramwaju, świadczą o tym, że awaria instalacji elektrycznej była jednym ze skutków kolizji. Gdyby pozwany prowadził tramwaj z zachowaniem szczególnej ostrożności i z prędkością nie większą niż 5 km/h, przy panujących warunkach nie doszłoby do najechania tramwaju technicznego na tył tramwaju linii 15/9.

Sąd nie dał wiary pozwanemu, iż po kolizji stwierdzono zwarcie pomiędzy cewką 300-310. Twierdzenie to nie znajduje potwierdzenia w zgromadzonym materiale dowodowym. Pozostaje nadto w sprzeczności z ustaleniami opinii biegłego z zakresu pojazdów kolejowych i tramwajowych. Nie zostało nadto odnotowane ani w uwagach podczas badania pojazdu ani we wniosku końcowym protokołu z komisijnego badania tramwaju. Komisja nie stwierdziła nieprawidłowości w działaniu hamulców pojazdu tramwajowego (nr boczny (...), (...)).

W oparciu o tak ustalony stan faktyczny Sąd Rejonowy uznał, iż roszczenie powoda częściowo podlegało uwzględnieniu.

Sąd meriti zważył, że w sprawie spornym była okoliczność, czy pozwany ponosi winę za zaistniałą kolizję, a jeżeli tak, jaka jest wysokość szkody powstałej w wagonie nr (...). Przytaczając zaś treść art. 114 k.p. i art. 116 k.p. Sąd I instancji wskazał, że niewątpliwym jest w przedmiotowej sprawie, iż należyta staranność wymagała od powoda przestrzegania procedur ustalonych w Instrukcji dla kierujących pojazdami komunikacji miejskiej. W szczególności zaś, zachowania odpowiedniej odległości od poprzedzającego pojazdu oraz prowadzenia pojazdu z odpowiednią prędkością, pozwalającą na zatrzymanie pojazdu w razie wystąpienia nagłego przypadku. W toku postępowania biegły z zakresu pojazdów kolejowych i tramwajowych wykazał, iż gdyby motorniczy prowadził tramwaj z zachowaniem szczególnej ostrożności z prędkością nie większą niż 5 km/h, przy panujących warunkach nie doszłoby do najechania tramwaju technicznego (nr wagonów (...)- (...)) na tył tramwaju linii 15/9 (nr wagonów (...)- (...)). Pozwany prowadząc pojazd z prędkością dwukrotnie większą niż zalecana w „Instrukcji dla kierujących pojazdami komunikacji miejskiej” oraz bez zachowania należytego odstępu od poprzedzającego go tramwaju, postąpił zatem wbrew zasadom wynikającym z w/w Instrukcji, nienależyte wykonując w ten sposób swoje obowiązki. Nie zostało nadto wykazane w procesie, wbrew stanowisku pozwanego, aby wyłączną przyczyną kolizji były wadliwie działające wskutek awarii hamulce.

Z uwagi na powyższe Sąd uznał, iż doszło do nienależytego wykonania obowiązków pracowniczych przez pozwanego poprzez niezastosowanie się do zalecanej prędkości jazdy przy panujących warunkach, co stanowiło wyłączną przyczynę kolizji. Zachodzi przy tym normalny związek przyczynowy pomiędzy nienależytym wykonaniem obowiązków pracowniczych a szkodą. Biegły z zakresu prac blacharsko-lakierniczych, po przeprowadzeniu szczegółowej analizy uszkodzeń pojazdu oraz wykonanych napraw, ustalił rozmiar szkód w pojeździe (...) na kwotę w łącznej wysokości 3.843,89 zł. Wysokość ta nie przekracza trzykrotności miesięcznego wynagrodzenia pozwanego, a więc Sąd mógł zasądzić tytułem odszkodowania całość wyliczonej przez biegłego kwoty. W zakresie zaś ponad kwotę 3.843,89 zł, Sąd powództwo oddalił.

Mając na uwadze powyższe, na podstawie art. 114 k.p. Sąd orzekł jak w sentencji wyroku.

Na podstawie art. 100 k.p.c., Sąd dokonał stosunkowego rozdzielenia kosztów, biorąc pod uwagę wynik sprawy. Powód wygrał sprawę w 40%. Wydatki sądowe w postaci wynagrodzenia biegłych wyniosły łącznie 2.481,41 zł. Powoda obciąża zatem obowiązek zwrotu 60% z tej kwoty, tj. 1.488,85 zł, ponieważ jednak wpłacił on zaliczkę w wysokości

600 zł, to do zapłaty pozostaje kwota 888,85 zł. Sąd natomiast obciążył pozwanego obowiązkiem zwrotu wydatków w części, to jest w zakresie kwoty 992,56 zł (40% z 2.481,41 zł).

O kosztach zastępstwa procesowego pozwanego, Sąd orzekł na podstawie § 11 ust.1 pkt. 2 i § 6 pkt. 4 w zw. z § 2 pkt. 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz. U Nr 163 poz.1349 z zm.). Koszty pełnomocnika w tej sprawie wyniosły 1.217 zł. Po dokonaniu kompensacji powód jest obowiązany zwrócić pozwanemu kwotę 66,20 zł (różnica pomiędzy kwotą 730,20 zł stanowiącą 60% z kwoty 1.217 zł a kwotą 486,80 zł stanowiącą 40% z kwoty 1.217 zł).

Powyższe orzeczenie w zakresie pkt 2 oddalającym powództwo co do kwoty 1.421,50 zł oraz w zakresie pkt 3, 4 i 5 zostało zaskarżone przez pełnomocnika strony powodowej.

Apelujący zaskarżonemu orzeczeniu zarzucił:

1. naruszenie przepisów postępowania, które mogło mieć wpływ na wynik sprawy, tj.:

a) art. 229 k.p.c., a to poprzez nieuwzględnienie w wyroku kwoty 1.421,50 złotych szkody powstałej w wagonie (...), podczas gdy strona pozwana przyznała okoliczność powstania szkody w takim rozmiarze;

b) art. 328 § 2 k.p.c., a to poprzez brak wskazania w treści uzasadnienia podstaw rozstrzygnięcia w zakresie oddalenia powództwa co do kwoty 1.421,50 złotych, czyli wartości szkody w wagonie (...);

2. naruszenie przepisów prawa materialnego, a mianowicie:

a) art. 361 § 2 k.c. poprzez jego niewłaściwe zastosowanie i przyjęcie, że wysokość szkody w przedmiotowej sprawie wynosi 3.843,89 złotych, czyli że całkowita szkoda jest równa jedynie rozmiarowi szkody w pojeździe/wagonie (...), podczas gdy w przedmiotowej sprawie uszkodzeniu uległy dwa wagony tramwajowe;

b) art. 115 k.p. w zw. z art. 114 k.p. poprzez przyjęcie całkowitej szkody w wysokości 3.843,89 złotych i pominięcie tym samym szkody powstałej w wagonie (...).

Wskazując na powyższe skarżący wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku w pkt 1 poprzez zasądzenie kwoty 5.265,39 złotych zamiast kwoty 3.843,89 złotych oraz - w zakresie pkt 3,4 i 5 wyroku – poprzez orzeczenie o kosztach postępowania stosownie do merytorycznego rozstrzygnięcia oraz rozstrzygnięcie o kosztach postępowania apelacyjnego według norm przepisanych.

Na rozprawie w dniu 3 kwietnia 2014 roku pełnomocnik strony powodowej poparł apelację i wniósł o zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego za II instancję. Natomiast pełnomocnik strony pozwanej wniósł o oddalenie apelacji i zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego za II instancję.

Sąd Okręgowy w Łodzi zważył co następuje.

Apelacja zasługuje na uwzględnienie.

Sąd Okręgowy aprobuje ustalenia faktyczne Sądu pierwszej instancji i przyjmuje je jako własne. Podziela również wywody prawne zawarte w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku. Jednak przy tak przyjętych ustaleniach faktycznych i prawidłowo przeprowadzonych rozważaniach prawnych Sąd meriti – prawdopodobnie przez przeoczenie – pominął przy rozstrzygnięciu niniejszej sprawy kwestię zgłoszonego przez stronę powodową roszczenia o zasądzenie kwoty 1.421,50 złotych.

Zauważyć należy, że spór w niniejszej sprawie sprowadzał się – poza ustaloną w pierwszej kolejności winą za zaistniałą kolizję - do ustalenia szkody poniesionej przez stronę powodową w związku z uszkodzeniem wagonu pojazdu o nr (...). W tym kierunku też zostało przeprowadzone dość szerokie postępowanie dowodowe, które wykazało, że w

rzeczywistości rozmiar szkód w pojeździe (...) stanowi łącznie kwotę 3.843,89 zł. Nie było natomiast sporu co do kwestii uszkodzenia wagonu pojazdu nr (...) i poniesionej z tego tytułu przez stronę powodową szkody w wysokości 1.421,50 złotych. Pomimo tego Sąd pierwszej instancji – prawdopodobnie przez przeoczenie, gdyż w uzasadnieniu brak jest wywodów prawnych co do oddalonej części powództwa w tym zakresie – nie zasądził na rzecz strony powodowej odszkodowania również za poniesioną i niekwestionowaną przez pozwanego szkodę za uszkodzenie drugiego pojazdu o nr (...). W związku z tym, co do zasady nie było podstaw do kwestionowania prawidłowości przeprowadzonych rozważań prawnych, czy też poczynionych ustaleń faktycznych, a jedynie w zakresie objętym wskazanym uchybieniem należało wyrok zmienić.

Konsekwencją pominięcia przedmiotowego żądania w treści wyroku było nieprawidłowe ustalenie kosztów zastępstwa procesowego należnych pozwanemu, jak i kosztów sądowych, które strony miały obowiązek ponieść.

Nie ma bowiem wątpliwości, że uwzględnienie przez Sąd Rejonowy w rozstrzygnięciu żądanej kwoty 1.421,50 zł, pozwoliłoby uznać, iż pozwany wygrał proces jedynie w 40%, a nie 60%. Orzekając więc o kosztach zastępstwa procesowego pozwanego należało tę okoliczność uwzględnić. Podstawę prawną stanowi tu § 11 ust. 1 pkt. 2 i § 6 pkt. 4 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz. U Nr 163 poz.1349 z zm.) oraz należało uwzględnić zasadę obowiązującą w art. 100 k.p.c. tj. stosunkowego rozdzielenia kosztów. Koszty pełnomocnika w tej sprawie wyniosły 1.217 zł. Po dokonaniu kompensacji powód jest obowiązany zwrócić pozwanemu kwotę 243,40 zł (różnica pomiędzy kwotą 730,20 zł stanowiącą 60% z kwoty 1.217 zł a kwotą 486,80 zł stanowiącą 40% z kwoty 1.217 zł).

O kosztach sądowych należało orzec na podstawie art. 100 k.p.c., dokonując stosunkowego rozdzielenia kosztów, biorąc pod uwagę wynik sprawy. Powód wygrał sprawę w 60%. Wydatki sądowe w postaci wynagrodzenia biegłych wyniosły łącznie 2.481,41 zł. Powoda obciąża zatem obowiązek zwrotu 40% z tej kwoty, tj. 992,56 zł, ponieważ jednak wpłacił on zaliczkę w wysokości 600 zł, to do zapłaty pozostała kwota 392,60 zł. Natomiast pozwanego obciążał obowiązek zwrotu wydatków w części, to jest w zakresie kwoty 1.488,85 zł (60% z 2.481,41 zł).

Mając powyższe na uwadze Sąd Okręgowy w Łodzi na podstawie art. 386 § 1 k.p.c. zmienił zaskarżone wyrok: w punkcie 2 w ten sposób, że zasądził dodatkowo od M. D. na rzecz Miejskiego Przedsiębiorstwa (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w Ł. kwotę 1.421,50 zł tytułem odszkodowania wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 28 października 2012 roku do dnia zapłaty; w punkcie 3 w ten sposób, że zasądzoną tam kwotę 66,20 zł podwyższył do kwoty 243,40 zł; w punkcie 4 w ten sposób, że zasądzoną tam kwotę 888,85 zł obniżył do kwoty 392,60 zł oraz w punkcie 5 w ten sposób, że zasądzoną tam kwotę 992,56 zł podwyższył do kwoty 1.488,90 zł.

Z uwagi na to, że stronę powodową, która w postępowaniu apelacyjnym wygrała sprawę w całości reprezentował pełnomocnik z wyboru, Sąd Okręgowy zasądził od pozwanego M. D. na rzecz powoda Miejskiego Przedsiębiorstwa (...) sp. z o.o. w Ł. kwotę 97,50 tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego za drugą instancję, zgodnie z treścią art. 98 k.p.c. i § 12 ust.1 pkt 2 w zw. z § 6 pkt 2 w zw. z § 13 ust 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (tj. Dz.U. z 2013 roku, poz. 461) uwzględniając opłatę od apelacji w wysokości 30 zł.